KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOASETUS (EU) 2020/975,

annettu 6 päivänä heinäkuuta 2020,

luvan antamisesta tehdä sopimuksia ja päätöksiä markkinoiden vakauttamistoimenpiteistä viinialalla

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 922/72, (ETY) N:o 234/79, (EY) N:o 1037/2001 ja (EY) N:o 1234/2007 kumoamisesta 17 päivänä joulukuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 ([1]) ja erityisesti sen 222 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Unioni on maailman johtava viinin tuottaja. Markkinointivuosina 2014/2015–2018/2019 unionin keskimääräinen vuotuinen viinintuotanto oli 167,6 miljoonaa hehtolitraa. Viinin markkinointivuosi alkaa 1 päivänä elokuuta ja päättyy seuraavan vuoden 31 päivänä heinäkuuta. Unionin osuus on 45 prosenttia maailman viininviljelyalueista, 65 prosenttia maailman tuotannosta, 60 prosenttia maailman kulutuksesta ja 70 prosenttia viennistä kolmansiin maihin. Unionin viisi tärkeintä viinintuottajamaata ovat tuotantomäärien alenevassa järjestyksessä Italia, Ranska, Espanja, Saksa ja Portugali.

(2) Covid-19-pandemia ja jäsenvaltioissa käyttöön otetut laajat liikkumisrajoitukset ovat aiheuttaneet talouden häiriötilan, jonka vuoksi viinin viljelijöillä ja tuottajilla on ollut talousvaikeuksia ja kassavirtaongelmia.

(3) Taudin leviäminen ja käytössä olevat toimenpiteet ovat rajoittaneet työvoiman saantia ja vaikeuttaneet huomattavasti rypäleiden ja viinin tuotantoa, jalostusta ja kuljetusta.

(4) Ravintoloiden, hotellien ja baarien pakollinen sulkeminen sekä juhlatilaisuuksien, kuten hää- ja syntymäpäivätilaisuuksien ja yritystapahtumien, peruuttaminen unionissa ja kolmansissa maissa pysäytti hotelli- ja ravintola-alojen toiminnan usean kuukauden ajaksi. Lisäksi matkailu ja viinimatkailuun liittyvät tapahtumat, kuten viininmaistajaiset, viinimessut sekä viinien osto ja kulutus niiden lähteellä, on jouduttu suureksi osaksi keskeyttämään useimmissa jäsenvaltioissa maaliskuusta 2020 lähtien.

(5) Tämän vuoksi viinin kysynnässä on tapahtunut merkittäviä muutoksia. Kulutuskysyntä on siirtynyt kohti viinin kotikulutusta. Vaikka kuluttajat ovat lisänneet tiettyjen viinituotteiden kulutusta kotona, tällaisen kotona tapahtuvan kulutuksen kasvu ei ole korvannut kysynnän laskua matkailu-, hotelli- ja ravintola-alalla.

(6) Ravintoloiden ja majoitusalan yritysten sulkeminen on vähentänyt viinintuottajien liikevaihtoa. Saksassa viinintuottajat menettivät 50 prosenttia liikevaihdostaan vuoden 2020 ensimmäisellä neljänneksellä, koska myynti ravintoloille pysähtyi. Myös myynti erikoistuneisiin viinikauppoihin, joissa usein myydään korkeamman laatuluokan viinejä, väheni 23 prosenttia. Koko unionia koskevien alan arvioiden mukaan ravintoloiden, baarien ja hotellien sulkeminen johti ravintoloiden sulkemisen alusta maaliskuun puolivälistä toukokuun 2020 loppuun siihen, että viinin myynti vähentyi määrällisesti 30 prosenttia ja viinin myynnin arvo laski 50 prosenttia verrattuna ennen sulkemisia tapahtuneeseen myyntiin.

(7) Huolimatta tiettyjen toimenpiteiden hiljattaisesta lieventämisestä ja tiettyjen liikkumisrajoitusten purkamisesta, kuten ravintoloiden ja majoitusliikkeiden avaamisesta uudelleen, tilanteen ei odoteta normalisoituvan seuraavien kuuden kuukauden aikana. Ravintoloiden ja majoitusliikkeiden toiminnassa on vältettävä lähikontakteja, mikä rajoittaa asiakkaiden määrää. Lisäksi monissa jäsenvaltioissa on edelleen voimassa rajoituksia, jotka koskevat sosiaalisten kokoontumisten kokoa, mukaan lukien yksityiset tapahtumat, kuten häätilaisuudet, joissa viiniä perinteisesti kulutetaan.

(8) Maailmanlaajuisen matkailun, jonka liikevaihdon ennakoidaan vähenevän 70 prosenttia vuoden 2020 toisella neljänneksellä, ei myöskään odoteta elpyvän seuraavien kuuden kuukauden aikana riittävässä määrin kompensoidakseen sitä, että viinin kulutus pysähtyi ravintoloissa aikana, jolloin laajat liikkumisrajoitukset olivat voimassa.

([1]) EUVL L 347, 20.12.2013, s. 671.

(9) Kaikkiaan arvioidaan, että viinin kulutus unionissa laskee markkinointivuonna 2019/2020 108 miljoonaan hehtolitraan. Tämän mukaan kulutus vähentyisi markkinointivuonna 2019/2020 yhteensä yli 8 prosenttia verrattuna viimeksi kuluneiden viiden markkinointivuoden keskiarvoon.

(10) Viennillä kolmansiin maihin on erityisen tärkeä merkitys unionin viinialalle. Vuonna 2019 viennin arvo oli yhteensä 12,1 miljardia euroa. Covid-19-pandemian aikana vientiin ovat vaikuttaneet logistiset haasteet sekä kulutuksen väheneminen myös kolmansissa maissa asetettujen liikkumisrajoitusten vuoksi. Covid-19-pandemian puhkeaminen Kiinassa johti satamien merkittävään ruuhkautumiseen sekä Kiinassa että muualla ja kuljetusten peruuntumiseen, minkä vuoksi kontteja liikkui vähemmän, kuljetusmaksut nousivat huomattavasti ja viejien toimitukset viivästyivät. Lisäksi unionin viinin vientiin olivat jo vaikuttaneet kielteisesti korotetut tuontitullit, joita Yhdysvallat oli asettanut tietylle unionista tapahtuvalle viinien tuonnille. Yhdysvallat, joka on unionin tärkein viinin vientimarkkina-alue, otti lokakuussa 2019 käyttöön 25 prosentin arvotullit unionista tuotaville kuohumattomille viineille (still wine).

(11) Unionin viinin viennin kolmansiin maihin ennakoidaan vähenevän yhteensä 14 prosenttia markkinointivuonna 2019/2020 verrattuna sekä edelliseen markkinointivuoteen että viimeksi kuluneiden viiden markkinointivuoden keskiarvoon. Toukokuuhun 2019 verrattuna ranskalaisten, italialaisten ja espanjalaisten viinien vienti kolmansiin maihin väheni jyrkästi toukokuussa 2020: Ranskan viinin vienti kolmansiin maihin väheni 33 prosenttia määrällisesti ja 55 prosenttia arvoltaan, Italian viinin vienti kolmansiin maihin väheni 22 prosenttia määrällisesti ja 26 prosenttia arvoltaan ja Espanjan viinin vienti kolmansiin maihin väheni 63 prosenttia määrällisesti ja 43 prosenttia arvoltaan. Vaikutus on kohdistunut erityisesti voimakkaasti kuohuviinien vientiin samalla viiteajanjaksolla. Viinialan arvioiden mukaan toukokuussa 2020 samppanjan vienti Yhdysvaltoihin ja Kiinaan väheni määrällisesti 64 prosenttia ja arvoltaan 55 prosenttia, proseccon vienti kolmansiin maihin väheni määrällisesti 27 prosenttia ja arvoltaan 32 prosenttia ja cavan vienti kolmansiin maihin väheni määrällisesti ja arvoltaan 40 prosenttia.

(12) Lisäksi tällä hetkellä varastossa on suuria määriä viiniä johtuen markkinointivuoden 2018/2019 poikkeuksellisesta 174,4 miljoonan hehtolitran sadosta, minkä vuoksi markkinointivuoden 2019/2020 alkuvarastot kasvoivat 14 prosenttia markkinointivuoteen 2018/2019 verrattuna. Myymätön viini on varastoitava.

(13) Edellä mainittujen olosuhteiden vuoksi nämä tapahtumat luokiteltiin markkinoiden vakavaksi epätasapainotilaksi.

(14) Jotta viinin viljely ja tuotanto pysyisi tasapainossa tämän markkinoiden vakavan epätasapainotilan aikana, on aiheellista antaa viinin viljelijöille, viljelijäyhdistyksille, tällaisten yhdistysten yhteenliittymille, hyväksytyille tuottajaorganisaatioille, hyväksytyille tuottajaorganisaatioiden yhteenliittymille ja hyväksytyille toimialakohtaisille organisaatioille väliaikainen lupa tehdä sopimuksia ja päätöksiä kuuden kuukauden ajan. Näitä toimenpiteitä ovat muun muassa seuraavat: i) muuntaminen ja jalostaminen ii) varastointi, iii) yhteinen myynninedistäminen, iv) laatuvaatimukset ja v) tilapäinen tuotannonsuunnittelu.

(15) Tällaisia sopimuksia ja päätöksiä voisivat olla muun muassa seuraavat: i) viinin jalostaminen muihin tarkoituksiin, kuten viinin tislaukseen alkoholiksi, ii) varastointikapasiteetin luominen ja etsiminen suuremmalle varastoitavalle viinimäärälle, iii) viinin kulutuksen edistäminen, iv) sopiminen laatuvaatimuksista, jotka rajoittaisivat viinien kaupan pitämisen vain sellaisiin, jotka täyttävät nämä vaatimukset, ja v) toimenpiteiden suunnittelu määrien vähentämiseksi tulevaa sadonkorjuuta varten.

(16) Väliaikainen lupa tehdä sopimuksia ja päätöksiä olisi annettava kuudeksi kuukaudeksi. Elokuussa 2020 alkavan markkinointivuoden 2020/2021 satovaihe, loppuvuosi ja vuodenvaihde, jolloin erityisesti korkealaatuisia viinejä ja kuohuviinejä kulutetaan ja viedään muihin maihin, ovat ajanjaksoja, joina mainittujen toimenpiteiden voidaan ennakoida vaikuttavan eniten.

(17) Lupa voidaan antaa asetuksen (EU) N:o 1308/2013 222 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti, jos se ei haittaa sisämarkkinoiden toimintaa ja jos sopimuksilla ja päätöksillä pyritään ainoastaan vakauttamaan asianomaista alaa. Nämä edellytykset sulkevat pois sopimukset ja päätökset, jotka suoraan tai välillisesti aiheuttavat markkinoiden lokeroitumista, kansalaisuuteen perustuvaa syrjintää tai hintojen vahvistamista. Jos sopimukset ja päätökset eivät täytä tai eivät enää täytä näitä edellytyksiä, kyseisiin sopimuksiin ja päätöksiin sovelletaan perussopimuksen 101 artiklan 1 kohtaa.

(18) Tässä asetuksessa säädetyn luvan olisi katettava koko unionin alue, koska markkinoiden vakava epätasapaino vallitsee koko unionissa.

(19) Jotta jäsenvaltiot pystyisivät arvioimaan, haittaavatko viinin viljelyä ja tuotantoa koskevat sopimukset ja päätökset sisämarkkinoiden toimintaa ja pyritäänkö niillä ainoastaan vakauttamaan viinialaa, tehdyt sopimukset ja päätökset sekä niiden kattamat viiniksi valmistettavien rypäleiden ja viinin tuotantomäärät ja ajanjaksot olisi annettava tiedoksi sen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, mukaan lukien kyseisen valtion kilpailuviranomaiset, jonka osuus kyseisten sopimusten tai päätösten kattamasta arvioidusta viiniksi valmistettavien rypäleiden ja viinin tuotannon määrästä on suurin.

(20) Ottaen huomioon vakava markkinoiden epätasapaino, tarve ottaa huomioon nykyiset viinivarastot, kulutuksen lasku ja vientimarkkinoiden menetys ja jotta voidaan auttaa viinialaa elpymään covid-19-rajoitusten purkamisen aikana aina vuodenvaihteen jälkeiselle ajalle, tämän asetuksen olisi tultava voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu.

(21) Tässä asetuksessa säädetyt toimenpiteet ovat maatalouden yhteisen markkinajärjestelyn komitean lausunnon mukaiset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Viljelijöille, viljelijäyhdistyksille, tällaisten yhdistysten yhteenliittymille, hyväksytyille tuottajaorganisaatioille, hyväksytyille tuottajaorganisaatioiden yhteenliittymille ja hyväksytyille toimialakohtaisille organisaatioille annetaan lupa tehdä kuuden kuukauden ajan tämän asetuksen voimaantulopäivästä sopimuksia ja yhteisiä päätöksiä, jotka koskevat viiniksi valmistettavien rypäleiden ja viinin tuotannon muuntamista ja jalostusta, varastointia, yhteistä myynninedistämistä, laatuvaatimuksia ja tilapäistä tuotannonsuunnittelua, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asetuksen (EU) N:o 1308/2013 152 artiklan 1 a kohdan, 209 artiklan 1 kohdan ja 210 artiklan 1 kohdan soveltamista.

2 artikla

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 1 artiklassa tarkoitetut sopimukset ja päätökset eivät haittaa sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa ja että niillä pyritään ainoastaan vakauttamaan viinialaa.

3 artikla

Kyseisen luvan kattama maantieteellinen alue on unionin alue.

4 artikla

1. Heti kun 1 artiklassa tarkoitetut sopimukset tai päätökset on tehty, viljelijöiden, viljelijäyhdistysten, tällaisten yhdistysten yhteenliittymien, hyväksyttyjen tuottajaorganisaatioiden, hyväksyttyjen tuottajaorganisaatioiden yhteenliittymien ja hyväksyttyjen toimialakohtaisten organisaatioiden on annettava kyseiset sopimukset tai päätökset tiedoksi sen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, jonka osuus kyseisten sopimusten tai päätösten kattamasta viiniksi valmistettavien rypäleiden ja viinin arvioidusta tuotantomäärästä on suurin, ja mainittava seuraavat:

a) kyseisten sopimusten tai päätösten kattama viiniksi valmistettavien rypäleiden ja viinin arvioitu tuotantomäärä;

b) suunniteltu täytäntöönpanokausi.

2. Kun 1 artiklassa tarkoitettu kuuden kuukauden ajanjakso on päättynyt, asianomaisten viljelijöiden, viljelijäyhdistysten, tällaisten yhdistysten yhteenliittymien, hyväksyttyjen tuottajaorganisaatioiden, hyväksyttyjen tuottajaorganisaatioiden yhteenliittymien ja hyväksyttyjen toimialakohtaisten organisaatioiden on ilmoitettava 25 päivän kuluessa tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetuille toimivaltaisille viranomaisille sopimusten tai päätösten tosiasiallisesti kattamat viiniksi valmistettavien rypäleiden ja viinin tuotantomäärät.

3. Jäsenvaltioiden on komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2017/1185 ([2]) mukaisesti ilmoitettava komissiolle seuraavat tiedot:

a) kunkin yhden kuukauden ajanjakson päättymistä seuraavien viiden päivän kuluessa niille kyseisellä ajanjaksolla 1 kohdan mukaisesti ilmoitetut sopimukset ja päätökset;

b) edellä 1 artiklassa tarkoitetun kuuden kuukauden ajanjakson päättymistä seuraavien 30 päivän kuluessa yhteenveto kyseisenä ajanjaksona täytäntöön pannuista sopimuksista ja päätöksistä.

5 artikla

Tämä asetus tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 6 päivänä heinäkuuta 2020.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Ursula VON DER LEYEN

([2]) Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2017/1185, annettu 20 päivänä huhtikuuta 2017, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) N:o 1307/2013 ja (EU) N:o 1308/2013 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä komissiolle toimitettavien tietojen ja asiakirjojen tiedoksiantamisen osalta sekä useiden komission asetusten muuttamisesta ja kumoamisesta (EUVL L 171, 4.7.2017, s. 113).